

KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA

Johdanto

Kulttuurikasvatussuunnitelma on kunnan tai alueen suunnitelma siitä, miten kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta toteutetaan kunnassa tai alueella osana opetusta. Yhteiseen suunnitelmaan sitoutuvat opetus- ja kulttuuritoimi yhdessä taidelaitoksien kuten kirjastojen, museoiden ja teattereiden kanssa ja se takaa kaikille kunnan tai alueen lapsille ja nuorille tasavertaisen mahdollisuuden tutustua monipuolisesti paikalliseen kulttuuriin.

Haapajärven kaupungin varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu tukemaan opetusta sekä opettajien ja kulttuuritoimijoiden työvälineeksi. Tämän kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on oppilaiden ja opetusyksiköiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvoiset mahdollisuudet kulttuuristen teemojen toteuttamisessa.

Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Opetus lisää ymmärrystä kulttuureiden moninaisuudesta ja auttaa hahmottamaan kulttuureita menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden jatkumoina, joissa jokainen voi itse olla toimijana. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, Opetushallitus)

Kulttuurikasvatussuunnitelma pohjautuu perusopetuksen tehtäviin ja koulujen opetussuunnitelmiin, ja siinä esitellään paikallinen yhteistyösuunnitelma kulttuurikasvatuksen ja opetuksen tueksi. Kulttuurikasvatus on osa opetusta. Kulttuurin avulla opetussuunnitelmia voidaan toteuttaa syvemmin ja rikkaammin.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan on kirjattu Haapajärven kaupungin (kulttuuri- ja nuorisopalvelut, kirjasto), Haapajärven seurakunnan, taiteen perusopetuksen (Jokilatvan opisto, musiikkiopisto, tanssiopisto) sekä seurojen ja järjestöjen tarjoamia sisältöjä kulttuurikasvatuksen tueksi. Kulttuurikasvatus on sekä tutustumista kulttuurin eri aloihin ja ilmiöihin että oppimista kulttuurin ja taiteen avulla. Tavoitteena on, että oppilas on perusopetuksen päättyessä tutustunut monipuolisesti eri kulttuurilajeihin ja haapajärvisiin kulttuurikohteisiin. Kulttuurikasvatusta voidaan jatkaa toisen asteen oppilaitoksissa.

Kulttuuri ja taide ovat olemassaolomme itsearvoisia ja välttämättömiä perusasioita. Luova itseilmaisu ja kulttuurinen lukutaito ovat osa henkistä pääomaamme, joka vaikuttaa kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin. Taiteen ja kulttuurin avulla on mahdollista lähestyä minkä tahansa oppiaineen sisältöjä ja kaikkea opetussuunnitelmassa olevaa.

Koulun kulttuurikasvatus on

- tutustumista laajasti kulttuurin eri aloihin ja ilmiöihin
- oppimista kulttuurin ja taiteen avulla
- aktiivista taiteen kokemista ja tuottamista
- ohjaamista sosiaalisiin ja kulttuuriperinnöllisiin tapoihin ja taitoihin
- monikulttuurisuuden löytämistä ja havainnoimista

Haapajärven kulttuurikasvatussuunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelman laatimisesta vastaavat

Perusopetuksen edustajat, Kulttuurituottaja, Kirjastotoimenjohtaja, Kansalaisopiston rehtori, Nuorisohjaaja, Varhaiskasvatuksen edustaja, Seurakunnan edustaja

Kulttuurikasvatussuunnitelman arvot ja tavoitteet

- **Tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua ja tutustua taiteeseen ja kulttuuriin.**
- **Eri kulttuurien ja oman kulttuuriympäristön tunnistaminen.**
- **Paikalliskulttuurin ja kotiseutuhistorian tuntemus.**
- **Tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppiminen.**
- **Kulttuurihyvinvointi.**
- **Mielenkiinto kulttuurin eri osa-alueita kohtaan ja monilukutaidon lisääminen.**
- **Elämysten saaminen ja asioiden käsittely taiteen keinoja hyödyntäen.**

Haapajärven kulttuurikohteet ja -kokemukset

- **Museot ja merkittävät rakennukset:** K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseo, Kotiseutumuseo, Suojalukko, Kirjasto- ja kulttuuritalo (kirjasto, näyttelyt, kulttuurisali), Vanha sairaala, Haapajärven kirkko
- **Patsaat ja muistomerkit:** K.J. Ståhlbergin rintakuva, *Väinö Aaltonen*, Liekki muistomerkki, *Pasi Jaakonaho*, Juho Jaakonahon muistomerkki, *Pasi Jaakonaho*, Karhi -patsas, *Ari Koch*, Vapaussodassa kaatuneiden muistomerkki, Talvi- ja jatkosodissa kaatuneiden muistomerkki, Veteraanimuistomerkki, Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkki, Nälkävuosien uhrien muistokivi, Kirkonrakentajien muistomerkki
- **Kokoelmat:** Erkki Sakari Heinosen taidekokoelma, Kaupungin taidekokoelmat, Teekuppikokoelma, Mika Myllylän palkintokokoelma
- **Toistuvat tapahtumat:** Haapajärvi -päivät (mm. Teepiknik, Hpj Cruising, Toripäivä, Vintage Festival...), Seppä- ja perinnepäivät, Itsenäisyyspäivän juhla, Veteraanipäivä, Vuosittaiset lastentapahtumat ja konsertit, Lastenkinä
- **Kokoontumis- ja tapahtumapaikat:** Siiponkosken jokikeskus, Kylätalot, Nuorisotalo Stolle, Kulttuuritalo, Monitoimitalo
- **Muut taide- ja kulttuurielämyksiä tarjoavat toimijat alueella:**
 - Jokilatvan opisto, taiteen perusopetus kuvataide, käsityö, musiikki
 - Tanssiopisto Uusikuu, taiteen perusopetus tanssi
 - Jokilaaksojen musiikkiopisto, taiteen perusopetus musiikki
 - Kuorot, Yhtyeet, bändit
 - Taide- ja kulttuuriyhdistykset
 - Kyläyhdistykset, Haapajärvi-seura
 - Haapajärven seurakunta
 - muut paikalliset yhdistykset ja järjestöt

Yhteistyössä:

Opetushallitus

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

SUOMEN
LASTEN-
KULTTUURI-
EESKUSTEN
LIITTO

Haapajärven kulttuurikasvatussuunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelma on kunnan tai alueen suunnitelma siitä, miten kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta toteutetaan kunnassa tai alueella osana opetusta. Yhteiseen suunnitelmaan sitoutuvat opetus- ja kulttuuritoimi yhdessä taidelaitoksien kuten kirjastojen, museoiden ja teattereiden kanssa ja se takaa kaikille kunnan tai alueen lapsille ja nuorille tasavertaisen mahdollisuuden tutustua monipuolisesti paikalliseen kulttuuriin.

Haapajärven kaupungin varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu tukemaan opetusta sekä opettajien ja kulttuuritoimijoiden työvälineeksi. Tämän kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on oppilaiden ja opetusyksiköiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvoiset mahdollisuudet kulttuuristen teemojen toteuttamisessa.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla erilaisiin teemoihin ja kokonaisuuksiin voitaisiin rakentaa materiaalia myös tulevia vuosia varten. Esimerkiksi patsaspyöräilyä voitaisiin käsitellä hyvin monesta näkökulmasta eri luokkatasoille sopivilla tavoilla.

Teemat ovat suuntaa antavia, ja toivomme uusia ideoita ja yhteistyömuotoja kulttuurielämysten ja paikallisen kulttuurin eläväksi tekemiseen.

	Sidosryhmäyhteistyön teemat	Yhteistyökumppani
Varhaiskasvatus	Sanataide ja kirjallisuus: Elämyssatutunnit	Kirjasto
	Kirjastokäynnit pyydettäessä	
	Vuositeeman mukainen tapahtuma	Kulttuuripalvelut
Esikoulu	Kuvataide: Vuosittainen näyttely ja vaihtuva teema Taiteen perusopetuksen esittely ja/tai työpaja	Jokilatvan opisto
	Laskiaisrieha	Nuorisopalvelut & seurakunta
	Metsäpäivä	Nuorisopalvelut & 4H

	Sidosryhmäyhteistyön teemat	Yhteistyökumppani
1. luokka	Musiikki: Soitinesittely, musiikilliset kokeilut ja/tai musiikkiesitys	Jokilatvan opisto, kulttuuripalvelut
	Sanataide ja kirjallisuus: Kirjastonkäytön opetus	Kirjasto (kyläkouluilla kirjastoauto)
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
2. luokka	Rakennettu ympäristö ja arkkitehtuuri: Kirkkoseikkailu	Seurakunta
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
3. luokka	Sanataide ja kirjallisuus: Kirjavinkkaukset	Kirjasto
	Kalapäivä	Nuorisopalvelut & 4H
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
4. luokka	Kuvataide: Taidenäyttelyyn tutustuminen ja näyttelyn avajaiset	Jokilatvan opisto, Kulttuuripalvelut
	10 v. synttärät	Nuorisopalvelut & seurakunta
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
5. luokka	Rakennettu ympäristö ja kotiseudun kulttuuriperintö: Vierailu K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseoon ja Kotiseutumuseoon	Kulttuuripalvelut Haapajärvi-seura (Viikko 35)
	Verkkokirjaston opetus	Kirjasto
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
6. luokka	Muotoilu ja kädenaidot: Vierailu tai työpaja	Kulttuuripalvelut, Jokilatvan opisto
	Patsaskierros *	Kulttuuripalvelut
	6-seikkailu	Nuorisopalvelut & seurakunta, Jedu & 4H
	Wibit	Nuorisopalvelut & liikuntapalvelut
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut

	Sidosryhmäyhteistyön teemat	Yhteistyökumppani
7. luokka	Media ja uuden kulttuurin alat: Peliviikko	Kirjasto & nuorisopalvelut
	Kirjastonkäytön opetus	Kirjasto
	Ryhmäytytys	Nuorisopalvelut, seurakunta & 4H
	Kulttuuriperintö: Itsenäisyyspäivän vietto	Koulut Kulttuuripalvelut Kansalaisjärjestöt
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
8. luokka	Sanataide ja kirjallisuus: Kirjavinkkaus	Kirjasto
	Metsäpäivä	Nuorisopalvelut & 4H
	Kulttuuriperintö ja arkkitehtuuri: Vierailu K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseoon	Kulttuuripalvelut (Viikko 35)
	Kulttuuriperintö: Itsenäisyyspäivän vietto	Koulut Kulttuuripalvelut Kansalaisjärjestöt
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut
9. luokka	Valokuvaus ja elokuva: Valokuvaukseen tai elokuvaan tutustuminen	Koulu ja kulttuuripalvelut
	Kulttuuriperintö: Itsenäisyyspäivän vietto	Kansalaisjärjestöt Koulut
	Kulttuuriperintö: Veteraanipäivän vietto	Kulttuuripalvelut
	Vuositeeman mukainen esitys/tapahtuma	Kulttuuripalvelut

Luokkiin sitomattomat:

-Haapajärvi teeastiakokoelma

Teetoimikunta perusti teeastiakoelman maaliskuussa 2001 edistämään matkailua Haapajärvellä. Yksittäisiä esineitä kokoelmassa on toista tuhatta. Teeastiakoelmaan voidaan tutustua monella tavalla ja eritasoisesti eri lähtökohdista.

-Myllylän mitalikokoelma

Hiihtäjä Mika Myllylän (1969 - 2011) palkintokokoelmasta koottu näyttely on esillä Haapajärven kaupungintalon valtuustosalissa. Näyttelyssä ovat esillä kaikki merkittävät Myllylän voittamat arvokisamitalit sekä lisäksi arvokisoissa käytettyjä kisa-asuja, hiihtovälineitä ja muuta materiaalia. Kokoelmaan voi tutustua monella eri tavalla ja eritasoisesti eri lähtökohdista.

-Erkki Sakari Heinosen taidekokoelma

Erkki Sakari Heinosen maalauksia ja grafiikkaa on esillä Kaupungintalon valtuustosalissa.

-Patsaspyöräily

Tutustuminen Haapajärven julkisiin taideteoksiin ja muistomerkkeihin.

-Päivä kirkossa

Kirkko oppimisympäristönä.

-Lukuviikko

Vuosittain vaihtuva teema kirjallisuuden ja sanataiteen parissa.

-Lukudiplomi

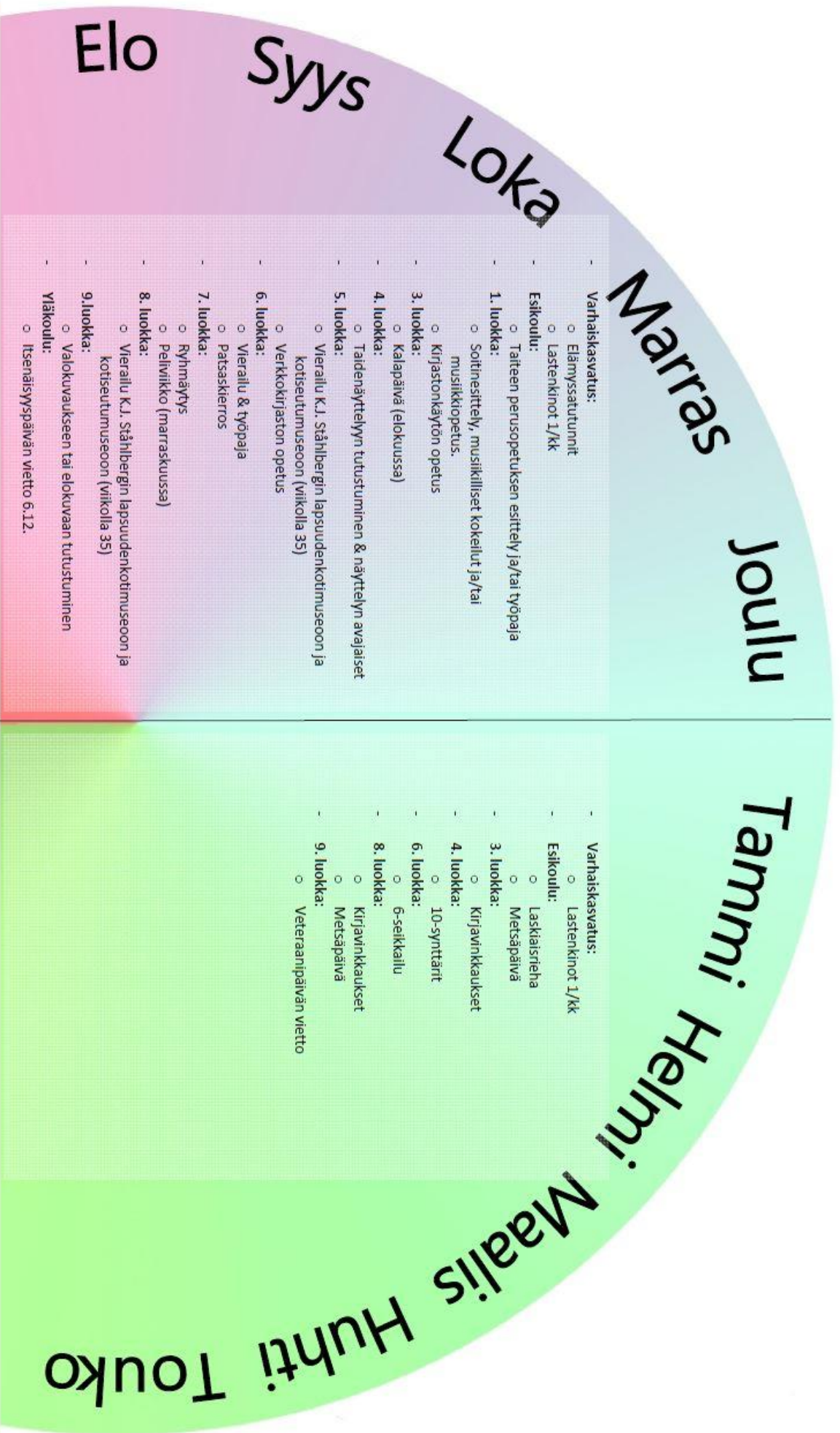
Lukudiplomisuoritusta varten luetaan tai kuunnellaan tietty määrä kirjoja, luokka-asteesta riippuen. Lukudiplomi kannustaa ja innostaa koululaisia lukemisen pariin.

Vuosittainen teema:

2019-2020 musiikki

2020-2021 tanssi

Vuosikelloon on merkattu vain ne teemat ja tapahtumat, jotka on sidottu johonkin tiettyyn ajankohtaan. Muiden tapahtumien ajankohdat ovat sovittavissa erikseen osallistujien kesken.

Haapajärven kaupungin kulttuurikasvatus

lukuvuodelle 2019-2020